

Zkušební otázky z oboru hematologie

2. ročník bakalářského studia LF MU – obor Zdravotní laborant

I. Praktická zkouška z laboratorní hematologie

IA) Část morfologická

1. Hematopoéza - vývojové krevní řady

(vyzrávání hematopoetických buněk od pluripotentních kmenových buněk k vyzrálým vývojovým stádiím, morfologické charakteristiky)

2. Principy stanovení a hodnocení krevního obrazu

(principy měření na hematologických analyzátoch, vyhodnocování numerických a grafických výsledků včetně přístrojových hlášení, kontroly na analyzátoch)

3. Interference v krevním obrazu

(souvislosti při vyšetřování leukocytů, erytrocytů a trombocytů)

4. Barvení a hodnocení krevních nátěrů

(příprava, fixace, barvení preparátů, způsoby hodnocení všech buněčných elementů v nátěru periferní krve v návaznosti na výsledky krevního obrazu)

5. Morfologické abnormality červené krevní řady

(velikostní, tvarové a barevné odchylky, buněčné inkluze, rozložení erytrocytů v nátěru, souvislosti s výsledky krevního obrazu)

6. Morfologické abnormality leukocytů

(charakter jádra a cytoplazmy, zohlednit vyzrávání buněk, souvislosti s výsledky krevního obrazu)

7. Morfologické abnormality trombocytů

(popis abnormalit včetně megakaryocytů, souvislosti s výsledky krevního obrazu)

8. Cytochemická vyšetření u akutních leukémií a lymfoproliferací

(principy a návaznost vyšetření na morfologii akutních leukémií a lymfoproliferativních onemocnění)

9. Vyšetření anémií na analyzátoru a cytochemicky

(principy vyšetřování retikulocytů, souvislosti s výsledky krevního obrazu, princip vyšetření zásobního železa)

10. Základní vyšetření hemolytických anémií

(principy mikroskopických a fotometrických vyšetření)

IB) Část koagulační

1. Standardizace práce v hemokoagulační laboratoři

(preanalýza, kalibrace, kontroly)

2. Principy a vyhodnocení testů používaných v koagulační laboratoři

(testy koagulační, fotometrické, imunochemické –aglutinační, LIA, ELISA, EID)

3. Monitorování antitrombotické léčby

(kumariny, UFH, LMWH, přímé inhibitory F IIa a F Xa, antiagregační léčba)

4. Základní hemokoagulační vyšetření

(principy, vyhodnocení, kalibrace, klinický význam testů: PT, APTT, TT, ReT, fibrinogen)

5. Vyšetření poruch primární hemostázy

(principy, vyhodnocení, klinický význam testů: doba krvácení, PFA, agregace, retrakce)

6. Vyšetření trombofilních markerů

(principy, vyhodnocení, kalibrace, klinický význam testů: AT, PC, PS, APC-rezistence, ProC Global, F VIII, lupus antikoagulans)

7. Vyšetření u von Willebrandovy choroby

(principy, vyhodnocení, kalibrace, klinický význam testů: doba krvácení, PFA, APTT, VWF:RiCo a VWF:Ac, WVF:Ag, F VIII, agregace po ristocetinu)

8. Diferenciální diagnostika prodlouženého APTT

(příčiny prodloužení APTT, principy, vyhodnocení a klinický význam korekčních testů, vyšetření funkční aktivity koagulačních faktorů, specifických inhibitorů a lupus antikoagulans)

9. Diferenciální diagnostika prodlouženého PT

(příčiny prodloužení PT, principy, vyhodnocení a klinický význam korekčních testů, vyšetření funkční aktivity koagulačních faktorů a specifických inhibitorů)

10. Fibrinolýza a metody jejího vyšetřování

(principy, vyhodnocení a klinický význam testů: euglobulinová lýza, trombelastografie, D-Dimery, FDP, plazminogen, α -2-antiplazmin, PAI-1)

II. Teoretická část zkoušky z hematologie

IIA) Morfologická hematologická diagnostika

1. Vývoj krve tvorby (prenatální krvetvorba, postnatální krvetvorba, regulace krvetvorby, hemopoetické vývojové řady včetně jejich vývoje a přežívání v cirkulaci)
2. Kvantitativní a kvalitativní abnormality bílých krvinek (základní početní změny jednotlivých typů leukocytů v rámci reaktivních resp. nádorových chorob, morfologické abnormality vrozené a získané)
3. Anémie - klasifikace, diferenciální diagnostika (definice anémií, dělení anémií dle příčin a dle morfologických charakteristik)

4. Mikrocytární anémie (definice, sideropenická anémie, metabolismus železa, anémie chronických chorob, další mikrocytární anémie, laboratorní nálezy v periferní krvi, kostní dřeni, biochemické)

5. Makrocytární anémie (definice, megaloblastové anémie včetně popisu morfologických změn u megaloblastové přestavby, příčiny, jiné makrocytární anémie, laboratorní nálezy v periferní krvi, kostní dřeni)

6. Hemolytické anémie (definice, rozdělení podle příčin, extravaskulární a intravaskulární rozpad erytrocytů, laboratorní nálezy v periferní krvi, kostní dřeni, metody používané k laboratorní diagnostice těchto anémií, význam stanovení retikulocytů)

7. Aplastická anémie – dřeňový útlum (vrozené a získané příčiny, laboratorní nálezy v periferní krvi a kostní dřeni)

8. Akutní myeloidní leukémie (definice, rozdělení, laboratorní nálezy v periferní krvi a kostní dřeni, cytochemické nálezy, diagnostické metody používané k detekci a stratifikaci rizika choroby, k odpovědi na léčbu a jejímu dlouhodobému sledování)

9. Akutní lymfoblastická leukémie (definice, rozdělení, laboratorní nálezy v periferní krvi a kostní dřeni, cytochemické nálezy, diagnostické metody používané k detekci a stratifikaci rizika choroby, k odpovědi na léčbu a jejímu dlouhodobému sledování)

10. Lymfoproliferativní onemocnění ze B zralých lymfocytů (definice, rozdělení, diagnostické metody, stavy leukemizující a neleukemizující, zaměření na CLL, HCL včetně typické cytochemie, možné nálezy v periferní krvi u leukemizujících lymfomu tj. folikulární lymfom, lymfom plášťové zóny, splenický lymfom marginální zóny, nálezy v periferní krvi)

11. Onemocnění spojená s monoklonální gamapatií (mnohočetný myelom, lymfoplazmocytární lymfom a plazmocelulární leukémie, MGUS – nálezy v periferní krvi, kostní dřeni, biochemické)

12. Lymfoproliferativní onemocnění z T/NK lymfocytů (přehled, diagnostické metody, možné nálezy v periferní krvi – zaměření na leukemizující stavy tedy T/NK leukémie z velkých granulovaných lymfocytů, Sézaryho syndrom).

13. Myelodysplastický syndrom (příčiny, rozdělení, morfologické nálezy v periferní krvi a kostní dřeni). Myeloproliferativně/myelodysplastické neoplázie (základní rozdělení, zásadní nálezy v periferní krvi a kostní dřeni)

14. Myeloproliferativní neoplázie dle WHO klasifikace (rozdělení na Ph1 negativní resp bcr/abl negativní myeloproliferativní onemocnění a chronickou myelogenní leukémií, laboratorní nálezy v periferní krvi, kostní dřeni, základní cytogenetické resp. molekulárně genetické nálezy)

IIB) Laboratorní diagnostika krevního srážení a jeho poruch

1. Fyziologie krevního srážení (role cévní stěny, funkce trombocytů, role von Willebrandova faktoru, plazmatických faktorů krevního srážení, jejich inhibitorů a fibrinolýzy)

2. Poruchy primární hemostázy (rozdělení, funkční poruchy trombocytů vrozené a získané, metody detekce)

3. Trombocytopenie (definice a rozdělení dle závažnosti, metody detekce, příčiny vrozené a získané)

4. Protitrombotická léčba a metody jejího sledování (rozdělení podle úrovně zásahu na antikoagulační, antitrombotickou v užším slova smyslu, protidestičkovou, trombolytickou a substituční, přímá orální antitrombotika antiXa a antiIIa a jejich zásah do základních koagulačních testů, metody sledování na všech úrovních)

5. Vrozené krvácivé stavy z poruchy plazmatických faktorů (hemofilie A, B, deficit ostatních faktorů krevního srážení, laboratorní nálezy, laboratorní diagnostika komplikací – vzniku inhibitoru)

6. M.v.Willebrand (role vWF v krevním srážení, rozdělení vrozené vWCH, příčiny získaného deficitu vWF, laboratorní diagnostika)

7. Získané poruchy krevního srážení (příčiny a rozdělení - cévní stěna, funkce trombocytů, plazmatické faktory, inhibitory, základní laboratorní nálezy, jejich diagnostika)

8. Trombofilie (definice, příčiny vrozené a získané, jejich laboratorní diagnostika se zaměřením na diagnostiku hemostazeologickou)

9. Diseminovaná intravaskulární koagulace (příčiny, patofyziologie, možné laboratorní nálezy, jejich průkaz a diferenciální diagnostika).

10. Poruchy krevního srážení navozené imunitními mechanizmy (ITP, HIT, TTP, získaná hemofilie, antifosfolipidový syndrom a další vzácnější imunitně podmíněné poruchy, laboratorní nálezy a testy používané v diferenciální diagnostice)

11. Role systému fibrinolýzy v krevním srážení (fyziologie a patofyziologie, příčiny normální funkce, klinická manifestace – krvácivé a trombotické stavy, metody detekce)